

BÀI: NGUỒN GỐC VẬN ĐỘNG VÀ PHÁT TRIỂN CỦA SỰ VẬT VÀ HIỆN TƯỢNG

1. THẾ NÀO LÀ MÂU THUÃN

- Khái niệm: Mâu thuẫn là một chỉnh thể trong đó hai mặt đối lập vừa thống nhất với nhau vừa đấu tranh với nhau.
- VD: Sô nguyên: số âm - số dương.

1.1. MẶT ĐỐI LẬP CỦA MÂU THUÃN

- Là những khuynh hướng, tính chất, đặc điểm... mà trong quá trình vận động, phát triển của sự vật, hiện tượng chúng phát triển theo những chiều hướng trái ngược nhau.
- VD: Trong nền kinh tế, sản xuất tạo ra sản phẩm, còn tiêu dùng triệt tiêu sản phẩm.

1.2. SỰ THỐNG NHẤT GIỮA CÁC MẶT ĐỐI LẬP

- Trong mỗi mâu thuẫn, hai mặt đối lập liên hệ gắn bó với nhau, tạo tiền đề
- tồn tại cho nhau. Triết học gọi đó là sự thống nhất giữa các mặt đối lập.
- VD: Trong sinh vật, đồng hoá là tiền đề của dị hoá và ngược lại.
- Trong hô hấp, hít vào là tiền đề của thở ra và ngược lại.

1.3. SỰ ĐẤU TRANH GIỮA CÁC MẶT ĐỐI LẬP

- Trong mỗi mâu thuẫn, hai mặt đối lập hoạt động theo những chiều hướng trái ngược nhau nên chúng luôn luôn tác động, bài trừ, gạt bỏ nhau. Triết học gọi đó là sự đấu tranh giữa các mặt đối lập.

2. MÂU THUÃN LÀ NGUỒN GỐC VẬN ĐỘNG, PHÁT TRIỂN CỦA SỰ VẬT VÀ HIỆN TƯỢNG

2.1. GIẢI QUYẾT MÂU THUÃN

- Sự đấu tranh giữa các mặt đối lập là nguồn gốc vận động, phát triển của sự vật và hiện tượng.
- VD: Sự đấu tranh giữa di truyền và biến dị trong đời sống tự nhiên làm cho các giống loài mới xuất hiện.

2.2. MÂU THUẤN CHỈ ĐƯỢC GIẢI QUYẾT BẰNG ĐẤU TRANH

- Mâu thuẫn chỉ được giải quyết bằng sự đấu tranh giữa các mặt đối lập, chứ không phải bằng con đường điều hoà mâu thuẫn.
- VD: Mâu thuẫn giữa nhân dân ta với giặc ngoại xâm được giải quyết bằng cuộc đấu tranh của nhân dân ta.